

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii - comentariu

Lucian Blaga, mare poet, dramaturg si filozof a reusit sa-si lase amprenta asupra literaturii romane ca un poet modern, expressionist, el fiind unul dintre poetii romani, care dupa Eminescu a reusit sa dea un sens inalt, profound iubirii.

Poet al gandirii filozofice, canta frumusetea plaiurilor noastre, fiind creatorul unor imagini poetice originale si de o valoare incontestabila. Opera care l-a impus atentiei criticilor literari este volumul "Poemele luminii"(1916), poezia "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii" fiind cea care deschide volumul si cea mai reprezentativa pentru intreaga opera a lui Blaga.

Poezia este o arta poetica, primul vers al poeziei, care repeta titlul ("Eu nu strivesc corola de minuni a lumii") fiind o sintagma definitorie pentru atitudinea poetica a lui Blaga. Cuprinde o metafora memorabila, una dintre cele mai frumoase ale poeziei romanesti: "Eu nu strivesc corolla de minuni a lumii / si nu ucid / cu mintea tainele, ce le-ntalnesc / in calea mea / in flori, in ochi, pe buze ori morminte". Tot din primul vers sesizam ca primul cuvant este "eu" si ca acest vers schiteaza, descrie deja imaginea ideala a lumii, a universului si indirect pune in relatie cele doua realitati, cea a eului individual si marele univers, raportul dintre acestea constituind tema acestei poezii, tema ce este prezenta la toate nivelele viziunii sale, fie mai clar, fie mai putin clar.

Lumea din poezia lui Blaga, este una imaginara, un univers interior construit din aspiratii, ce trebuie protejata. Din intentia poetului "de a nu strivi", "a nu ucide", "a nu sugruma", ci de a pastra o atitudine mai discreta, izvorata din iubire, rezulta caracteristicile lumii ce devine "o corola de minuni". In viziunea poetului universul este armonios, imaginea pe care o are omul despre lume, univers fiind cea a unei totalitati, a unei sume de elemente ce se imbina perfect intr-un substrat "nepatruns", "ascuns" in adancimi de intuneric, fapt ce sugereaza misterul. Realitatea lumii reprezinta pentru poet o taina, un "sfant mister" ce exista peste tot in univers.

Metafora din titlu se amplifica treptat, marind ideea de mister prin elemente ca: "taina", "vraja nepatrunsului ascuns", "adancimi de intuneric", "intunecata zare", "largi fiori de sfant mister", "taina noptii".

Cea de-a doua metafora ("vraja nepatrunsului ascuns / in adancimi de intuneric") completeaza, adanceste viziunea poetului asupra lumii. Lumea lui Blaga este accesibila doar imaginatiei, ea nu poate fi inteleasa cu ajutorul ratiunii, caci e o lume ce tine de interiorul poetului, de afectivitatea sa. Grija de a nu destrama aceasta "vraja" este de fapt grija de a nu dezveli taina propriului eu insondabil, de a nu-l divulga prin cuvant decat partial. "Intuirea vietii cosmice prezente prin toate lucrurile, animismul, convingerea ca participa la taina vesniciei si ca valoarea existentei noastre vine de aici [...] exprima o gandire si o atitudine pe care Blaga le aseaza la temelia operei lui poetice". (George Gana, Opera literara a lui Lucian Blaga)

Poem cu inclinatii filozofice, dupa cum afirma insusi poetul: "La inceputul creatiei mele literare

planul poetic si cel filozofic interferau, insa pe masura ce am inaintat in viata ele s-au diferentiat incet, incet, si tot mai mult". "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii", printr-un fel de marturisire lirica afirma superioritatea cunoasterii poetice, ce e bazata pe intuitie si pe imaginatie, fata de cea rationala printr-o metafora "lumina mea" si prin comparatia : "Lumina altora / sugruma vraja nepatrunsului ascuns / in adancimi de intuneric, / dar eu / eu cu lumina mea sporesc a lumii taina". Prin cuvantul "eu" si prin raportarea permanenta la lume si la ceilalti, poezia e o manifestare imperativa a individualitatii subiective.

Blaga modifica conceptual act poetic care nu mai este conceput ca mestesug, arta de "potrivire a cuvintelor"(Arghezi), ca atitudine subiectiva, ca modalitate fundamentala de situare a eului in univers, ca modalitate de a fi si prin poezie. Artele poetice clasice, cuprind, in general, invataturi poetice, definitii ale artei, ignorand, de cele mai multe ori artistul. Chiar si la Arghezi eul poetic se deosebeste de cel blagian, nefiind unul intim, subiectiv, ci unul asumat pe baza unei traditii.

Tudor Arghezi vorbeste in numele unei colectivitati, definindu-se ca un urmas "al robilor cu saricile pline/ de osaminte varsate-n mine" si se adreseaza unui "tu", unui urmas la fel de general, un reprezentant al generatiilor viitoare. Eul blagian devine o ipostaza interiorizata, adresandu-se doar siesi, privindu-se pe sine in raport cu "lumea". Eul arghezian este unul constient, el se adreseaza ca autor de carte, iar actul sau va avea ca rezultat un document scris, ("testament", "hrisov"), un text. La Blaga accentul nu cade pe cuvant, cu atat mai putin pe cuvantul scris, ci pe participarea subiectiva la tainele universului.

Poezia nu e inteleasa ca opera, act finit, ci ca descarcare spontana de energii interioare. Crezul poetic nu mai e o problema de situare fata de propria arta, ci o situare fata de universul inconjurator care devine o "corola de minuni", ce nu trebuie "ucisa", "strivita", "sugrumata". "Nepatrunsul blagian este simtit cu inima si nu cere incercarea de dezlegare a tainelor acestora, ci ofera bucuria comuniunii inpacate cu vraja universala.

Poetul isi exprima dezacordul fata de acei oameni ce incearca sa inteleaga universul, sa-l desluseasca tainele, cu ajutorul ratiunii. In conceptia sa omul participa la taina vesniciei si ca valoarea existentei oamenilor vine de aici, de unde si datoria de potentia misterul, cu ajutorul iubirii si al faptei: "caci eu iubesc si flori si ochi si buze si morminte."

Lumina, ca symbol al al cunoasterii exprima cunoasterea rationala, superficiala, ce cauta explicatii logice si reale "a altora" si propria cunoastere poetica prin imaginatie, prin orice alt lucru ce nu tine de cratiune, existand astfel un raport de opozitie. Timpul verbelor este cel prezent, acest fapt sugerand ideea de comunicare a unui adevar dintotdeauna, fiind vorba de un prezent liric, etern.

"Lumina "este transformata de Blaga intr-o metafora a substantei, a elementelor universului, si in partea a doua a poeziei apare relatata ideea prin care poetul explica "lumina "sa: "eu cu lumina mea sporesc a lumii taina- / si-ntocmai cum razele ei albe luna / nu micsoreaza, ci tremuratoare/ mareste si mai tare taina noptii, asa imbogatesc si eu intunecata zare/ cu largi fiori de sfant mister,

/ si tot ce-l ne-nteles / se schimba-n ne-ntelesuri si mai mari / sub ochii mei- / caci eu iubesc / si flori si ochi si buze si morminte."

Blaga isi exprima convingerea ca tainele trebuiesc pastrate, conservate si neelucidate, caci realitatea creatiei este misterul. El nu doreste dezlegarea lui, ci prin lumina sa, adica cu ajutorul imaginatiei si al creativitatii el maresta "taina noptii" si "tot ce-l ne-nteles / se schimba-n ne-ntelesuri si mai mari", caci iubirea face posibil acest lucru. In spatele "luminii" sta iubirea, sentimental ce pune in miscare orice lucru, chiar si universul, astfel ca el iubeste "si flori si ochi si buze si morminte" si nu incearca sa ucida cu mintea tainele, asa cum o fac altii, tainele "ce le-ntalnesc/ in calea mea/ in flori, in ochi, pe buze ori morminte".

Poezia e structurata pe doua parti: prima in care este descrisa "lumina" altora, cunoasterea, dorinta de cunoastere prin ratiune, bazata pe un fir logic, care din aceasta dorinta ucide ce e mai frumos in univers – tainele crearii sale, tainele elementelor sale, ce se imbina perfect in partea a doua, in care descrie atitudinea poetului care, cu "lumina" pe care o poseda, prin creatia sa, contribuie la conservarea misterului, a tainelor, gandirea sa nefiind cognitiva, ci afectiva.

Semnificatia termenilor, a simbolurilor si a metaforelor contribuie la conturarea imaginii integrale a universului imaginat de poet, univers incarcat de "a lumii taina". Vazand lumea ca pe o "corola de minuni", Blaga ii va spori prin opera sa taina, el incercand sa caute substanta sa absoluta, coborand astfel pana la geneza. Ca simbol al integrarii eului liric in "lumina" universului, aceasta metafora este prezenta si in poemul imediat urmator din volumul "Poemele luminii" : "Lumina ce-o simt / navalindu-mi in piept cand te vad, / oare nu e un strop din lumina/ creata in ziua dintai, / din lumina aceea-nsetata adanc de viata?" (Lumina)

Dorinta de sporire a misterului exprimata de poet in aceasta poezie este afirmata si in volumul "Pietre pentru templul meu" : "Cateodata, datoria noastra in fata unui adevarat mister nu e sa-l lamurim, ci sa-l adancim asa de mult incat sa-l prefacem intr-un mister si mai mare".

Eul liric din poezie poate fi usor sesizat, prin folosirea repetata a cuvintului "eu", iar caracteristica generala a poemelor lui Blaga, ce poate fi desprinsa si din acesta poezie este subiectivitatea. Afirmarea plenara a eului poetic, asezarea acestuia in centrul creatiei, este una din trasaturile esteticii expresioniste, pe care Blaga o introduce in literatura romana. Acestei particularitati, evidente pe tot parcursul vol. "Poemele luminii" i se adauga si alte trasaturi care pun in valoare noutatea formelor de expresie blagiene: regasirea esentelor umanului, afirmarea unor expresii pure a traiirilor sufletesti, cultivarea absolutului, retrairia fondului mitic, primitiv, o viziune dinamica asupra universului.

Ideile, sentimentele sunt exprimate liber, iar poezia e vazuta de poet ca o creatie ce-l ajuta sa-si faureasca un univers propriu, imaginar, in care sa adanceasca prin creatia sa misterul, taina, toate acestea exprimate cu ajutorul enjambamentului.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

"Mi se spune ca poezia mea ar fi mistica, metafizica. Poezia mea este, in afara de orice intentie, asa cum este. Aceasta fiindca in general eu nu concep altfel de poezie." (Lucian Blaga)

